

Arbeidsmiljøundersøkelsen (ARK) ved UiO

Veileder til verneombud *- om rolle og oppgaver*

Arbeidsutvalget til ARK - 3.10.23

Verneombudets oppgaver

AML § 6-2 (1)

Verneombudet skal ivareta arbeidstakernes interesser i saker som angår arbeidsmiljøet.

Verneombudet skal se til at virksomheten er innrettet og vedlikeholdt, og at arbeidet blir utført på en slik måte at hensynet til arbeidstakernes sikkerhet, helse og velferd er ivaretatt i samsvar med bestemmelsene i denne lov.

Verneombudet skal:

- ✓ ha en kontroll- og tilsynsfunksjon og er en samarbeidspartner for ledelsen
- ✓ fungere som **rådgivere** i arbeidet, **påse** at ledelsen følger opp og at medarbeidere **involveres** i arbeidet.
- ✓ ivareta de ansattes interesser og perspektiver i prosessen!

TIPS OG RÅD:

Det er arbeidsgiver som har ANSVAR for et fullt forsvarlig arbeidsmiljø
Verneombudet skal MEDVIRKE og PÅSE

Verneombudets rolle i ARK-prosessen

Lokalt hovedverneombud skal bidra til at ARK-prosessen rigges til på fakultetsnivå. LHVO skal ha kontakt med verneombudene underveis og bør også samarbeide med lokal ARK-koordinator

Verneombudet har en viktig rolle i det lokale ARK-arbeidet og skal involveres gjennom hele prosessen

Hvordan kan du som verneombud bidra i ARK-prosessen?

- ✓ Ved å rådgi og samarbeide med ledelsen om en god prosess
- ✓ Ved å være en pådriver til at ledelsen gir god informasjon om ARK
- ✓ Ved å oppmuntre medarbeidere til å svare på undersøkelsen og delta i møtene i etterkant
- ✓ Ved å bidra i oppfølgingen av ARK på din enhet/seksjon
- ✓ Ved å se til at ledelsen rigger gode møter der ansatte og ledelse sammen tolker rapportene og velger hva som er viktig å følge opp
- ✓ Ved å sørge for at arbeidsgiver følger opp de tiltak som besluttes
- ✓ Ved å bidra til og påse at ARK kommer på agendaen i LAMU og ledermøter gjennom hele prosessen

TIPS OG RÅD:

Hva gjør du hvis du opplever en dårlig prosess og leder ikke gjør nok? Ta kontakt med LHVO og andre lokale VO for råd og støtte og evt. hjelp til å løfte saken

ARK-prosessen i fem faser

FASE 1 | FORBEREDE

FASE 2 | KARTLEGGE

FASE 3 | UTVIKLE TILTAK

FASE 4 | GJENNOMFØRE

FASE 5 | EVALUERE

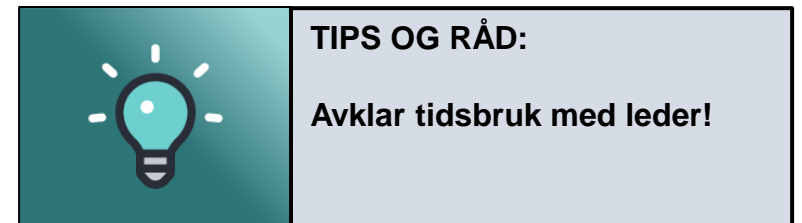
Møter mellom leder og verneombud skal skje *minst* ved hvert steg i prosessen

▪ Hva skjer i denne fasen?

- UiO legger til rette for gjennomføring av ARK ved alle enheter
- Informasjon, veiledning og opplæring gis til ledere, verneombud og ARK-koordinatorer
- Leder sørger for lokal organisering, herunder ressursbruk og ansvarsfordeling
- Vurdering av behov for støtte (BHT, ekstern konsulent, andre) og evt. melde inn dette

▪ Verneombudets rolle:

- Rådgi og samarbeide med ledelsen om en god prosess
- Delta på felles ARK-samlinger (informasjon og opplæring) med ledelsen
- Delta på planleggingsmøter ved enheten
- Sette av tid for møter med leder og enheten (leder inviterer)
- Bidra med å spre informasjon om at ARK skal gjennomføres
- Motivere ansatte til å delta i prosessen

1. UTSENDELSE AV SPØRRESKJEMA

▪ Hva skjer i denne fasen?

- Invitasjon til alle ansatte som omfattes av undersøkelsen blir sendt på e-post
- Undersøkelsen tar ca.15 minutter å besvare og er åpen fra 12.februar til 3.mars
- Undersøkelsen kan besvares på norsk eller engelsk
- Spørsmålene i undersøkelsen kan du finne [her](#)

▪ Verneombudets rolle:

- Oppmuntre medarbeidere til å svare, - åpent og ærlig
- Forklare hva arbeidsmiljø er ([Hva er arbeidsmiljø? - Statens arbeidsmiljøinstitutt \(STAMI\)](#))
- Komme med forslag til leder om hva som kan gjøres for å få opp svarprosenten

TIPS OG RÅD

Dersom du får mange spørsmål rundt spørreskjemaet, henvis til nettsiden eller lokal ARK-kordinator. Spørsmål om anonymitet dukker ofte opp, så det er lurt å være litt forberedt på dette (se «ofte stilte spørsmål» på nettsiden).

2. GJENNOMGANG AV RAPPORT

▪ Hva skjer i denne fasen?

- Rapport mottas for alle enheter
- Leder på alle nivåer går gjennom rapport med verneombud
- Leder innkaller til møter med de ansatte hvor rapport gjennomgås og diskuteres
- Vurdere om det er behov for ekstern støtte

▪ Verneombudets rolle:

- Delta i møter med leder om gjennomgang av rapport og forberedelse til møte med de ansatte
- Bidra til at ledelsen rigger gode møter der ansatte og ledelse sammen tolker rapporten og velger hva som er viktig å følge opp
- Bidra til at prosessen rigges slik at alle ansatte kommer til orde og blir hørt
- Motivere ansatte til å delta i møter
- Løfte inn arbeidsmiljøperspektiver som er viktig for enheten og som ikke direkte belyses gjennom ARK

TIPS OG RÅD

Dersom du opplever at leder og ansatte har ulike oppfatninger av rapporten, søk råd hos LHVO eller ta det opp i LAMU

▪ Hva skjer i disse fasene?

- Rapportene danner grunnlag for utvikling og gjennomføring av tiltak. Hvilke områder/hva vil vi beholde, styrke og fokusere på?
- Alle ansatte skal medvirke – også de som av ulike grunner ikke har svart på spørreskjemaet
- Handlingsplan med konkrete tiltak og plan for implementering utarbeides som resultat av tiltaksmøtene
- Vurdere om det er behov for ekstern støtte

▪ Verneombudets rolle:

- Bidra til at ledelsen rigger gode møter der alle ansatte og ledelse sammen kommer frem til gode tiltak og at disse følges opp
- Bidra til og passe på at innspill dokumenteres, slik at også forhold som ikke inngår i handlingsplanen vil kunne danne et bakteppe for videre arbeidsmiljøutvikling
- Bidra til og passe på at realistiske tiltak med ansvar og tidsfrist utarbeides

- **Hva skjer i denne fasen?**
 - Enheten evaluerer prosessen
 - Enheten evaluerer tiltakene og justerer handlingsplan med ledere og verneombud
- **Verneombudets rolle:**
 - Evaluere og oppsummere prosessen sammen med leder(e)
 - Justere tiltak og handlingsplan ved behov
 - Besvare evalueringsskjema sammen med leder(e)
 - Følge opp at leder informerer ansatte om status i ARK-prosessen:
 - ✓ Hva har vi gjort?
 - ✓ Hvordan følges tiltakene i handlingsplanen opp fremover?
 - ✓ Hvilke tiltak er allerede utført?
 - ✓ Hva jobber vi med?
 - ✓ Hvordan skal vi jobbe med dette videre?

TIPS OG RÅD

Arbeidsmiljøutvikling er en kontinuerlig prosess – husk å minne ledelsen på det!
Trenger du støtte? Kontakt gjerne LHVO

ARBEIDSMILJØUNDERSØKELSEN

